

Medborgarförslag

✓ 1. Förslag

Rubrik

Bygg 3 dammar längs Ireån, från Tingstäde träsk mot Ireviken, så vattenbristen dvs bevattningsförbudet i Visbyområdet tas bort. Huvuddelen av Gotlands befolkning bor där och vattenbristen uppskattas till 1 miljon kubikmeter per sommar. Regnvattnet på vinterhalvåret, som Gotland har gigantiska överskott av, sparas i kostnadseffektiva dammar och pumpas sedan tillbaka till träsket /vattenverk som är anslutet till Visby. Bevattningsförbudet med hårt vattensparande, år efter år, är oerhört negativt för turism, byggande, privatpersoner, trädgårdar, Botaniska trädgården, företag, arbetstillfällen och regionens skatteintäkter. Dammarna skulle minska pumpandet av det sjunkande grundvatten på ön samt vara viktiga för beredskaps- och klimatförändringsskäl.

Beskrivning och motivering

Vi har följt Ireån från Tingstäde träsk utlopp mot Ireviken och funnit ett stort antal platser där dammar enkelt och kostnadseffektivt kan byggas. Vi har undersökt möjliga platser att bygga dammarna på (se bifogade exempel) och även diskuterat möjligheterna med experter och några markägare. Lantbrukare har byggt över 100 dammar, med över 6 miljoner kubikmeter vatten, på ön sedan 70-talet. I princip inga dammar för dricksvatten har byggts på Gotland trots ständig brist varför är det så?

För dricksvattenförsörjning till befolkningen följer man som regel (i vårt och andra länder), av kostnads- och effektivitetsskäl turordningen: 1) pumpa upp grundvatten (naturligt filtrerat och rent) 2) pumpa ner vatten från sjöar/åar genom marken/sandåsar som på så sätt infiltrerar vattnet, 3) ta vatten från befintliga sjöar/åar och rena i reningsverk (som Tingstäde träsk), 4) om årsnederbörden är ojämn däm upp sjöar/åar eller bygg dammar för den torra årstiden. 5) om vattenbristen ej kan lösas med 1-5 så återstår att avsalta havsvatten. Det sistnämnda anses dyrast och mest energikrävande.

SGU skriver att Gotland bara har ett tunt lager jord ovanpå kalkstensklippan. Det gör att merparten av det regn som faller på ön antingen avdunstar eller rinner ner i havet.

Bara i Gothemsån (1 av öns 74 åar/bäckar) rinner det ut ca 0,5 miljoner kubikmeter vatten per dag under vinterhalvåret. SMHI har räknat med att klimatförändringarna kommer leda till både ökade temperaturer och mer nederbörd. Men eftersom Gotland inte förmår lagra all extra nederbörd väntas problemet med vattenbrist öka. Vattenreserver och beredskap blir därför allt viktigare.

Dammar är relativt kostnadseffektiva att bygga på rätt platser och vi anser att det finns många lämpliga platser längs Ireån (ej på befintliga åkrar). Kostnaden kan uppskattningsvis baseras på 20 kr/kbm dammvatten dvs ca 20 miljoner kr för 3 dammar som totalt ger ca 1 miljon kbm vatten. Ledningar över långa sträckor är mycket kostsamt. I vårt kostnadseffektiva och relativt snabbt genomförbara förslag lägger man ledningarna i Ireån eller bredvid (sommaranvändning ej frostsadad), genom befintliga vägundergångar och att sträckan åter till Tingstäde träsk/vattenverket blir relativt kort. Därefter används samma infrastruktur dvs Tingstäde vattenverk med befintliga anslutningar till Visbyområdet.

Se vidare bilagor: 1. Referenser och källor 2. Kartor och fotografier över Ireån med exempel på platser för dammar. 3. Räcker vattnet på Gotland? artikel i Natur på Gotland Nr 2 2022

Bilagor

Här kan du bifoga filer om dessa kan hjälpa till att beskriva ditt förslag.

 [Referenser - Vattenöverflödet på Gotland - bygg dammar - v0.9 20220619.pdf](#) (175 KB)

 [Vattenöverflödet på Gotland - bygg dammar - v0.9 20220619.pdf](#) (1,96 MB)

 [Stens Wikströms artikel.pdf](#) (14,76 MB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓ 2. Kontaktuppgifter

Personuppgifter

För att kunna fullgöra uppgiften att hantera ditt medborgarförslag kommer de personuppgifter du lämnar i detta formulär att lagras och registreras i vårt ärendehanteringssystem. Då ett ärende inkommer till Region Gotland räknas det som en offentlig handling och därför kommer även personuppgifterna och ärendet att arkiveras. Ditt namn kommer att visas på gotland.se samt i protokoll, kallelser och handlingar som hanterar medborgarförslag.

Kontaktuppgifter

För- och efternamn

Gregor Aminoff

Adress

11111

Postnummer och ort

11111

E-postadress

Gregor@11111

Notifieringar

E-post